

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 168/2020
10.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Марија Китаровић адвокат из ..., против туженог ДОО „МПК“ Липљан - са местом обављања делатности у Београду, чији је пуномоћник Горан Поповић адвокат из ..., ради поништаја решења и исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2331/17 од 07.09.2018. године, у седници већа одржаној дана 10.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2331/17 од 07.09.2018. године - одлуке садржане у првом ставу изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2658/16 од 28.02.2017. године, ставом првим изреке, поништено је решење туженог о престанку радног односа тужиље због одласка у пензију бр. .. од 29.09.2016. године и обавезан тужени да тужиљу врати на рад у року од осам дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да, на име накнаде материјалне штете због неисплаћених зарада за период од 01.04.2016. године до 30.09.2016. године, исплати тужиљи укупан износ од 245.880,00 динара са законском затезном каматом на појединачне новчане износе наведене у овом ставу изреке почев од означених датума па до коначне исплате, све у року од осам дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да у корист тужиље обрачуна доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.04.2015. године до 31.03.2016. године на основицу коју представља месечни износ зараде од 40.980,00 динара и исте уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање према стопи важећој на дан уплате у року од осам дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да у корист тужиље, на износе из става другог изреке, обрачуна доприносе за пензијско и инвалидско осигурање и исте уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.04.2016. године до 30.09.2016. године према стопи важећој на дан уплате у року од осам дана од дана

пријема пресуде под претњом принудног извршења. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да, на име накнаде трошкова превоза за период од 01.04.2016. године до 30.09.2016. године, исплати тужиљи укупан износ од 19.650,00 динара са законском затезном каматом на појединачне новчане износе наведене у овом ставу изреке почев од означених датума па до исплате, све у року од осам дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да на име накнаде трошкова парничног поступка исплати тужиљи износ од 44.250,00 динара са законском затезном каматом од 28.02.2017. године у року од осам дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2331/17 од 07.09.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2658/16 од 28.02.2017. године у првом, другом, трећем и четвртном ставу изреке. Ставом другим изреке, укинута је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2658/16 од 28.02.2017. године у петом и шестом ставу изреке и у том делу предмет враћен истом суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са позивом и на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Тужиља је поднела одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

О ревизији туженог није одлучивано на основу члана 404. ЗПП, као о посебној ревизији, јер је у овом спору ревизија увек дозвољена у смислу члана 441. тог закона.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из тачке 7. става 2. наведене одредбе није предвиђена као законски разлог за ревизију, у смислу члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП. Нису основани наводи ревизије о битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, учињеној у другостепеном поступку, јер другостепени суд није погрешно применио или пропустио да примени неку одредбу процесног закона, што је утицало или могло утицати на правилност одлуке о жалби.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем туженог од 29.09.2016. године престао је радни однос тужиље са 01.10.2016. године због одласка у пензију. Наведено решење донето је на основу члана 175. тачка 2. Закона о раду и члана 19. став 1. тачка 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању. У време када је то решење донето тужиља је имала навршених 61 годину живота (рођена ...1955. године) и 37 година 4 месеца и 19 дана стажа осигурања. Тужени је донео и посебно решење о исплати отпремнине, коју није у целости исплатио тужиљи. Тужиљи је до престанка радног односа исплаћивана зарада у износу од 40.980,00 динара месечно. У периоду од 01.04.2015. године до 30.06.2016. године тужени није за тужиљу вршио уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање. По подацима Народне банке Србије

тужени је у претходне три године био неликвидан укупно 132 дана - четири дана у 2014. години и 128 дана у 2016. години (од 16.03. до 22.07).

На овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 175. тачка 2. Закона о раду прописано је да радни однос престаје кад запослени наврши 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања, ако се послодавац и запослени друкчије не споразумеју.

Основ за престанак радног односа у складу са овом одредбом образују два услова - 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања, који морају бити кумулативно испуњени. У овом случају није испуњен један од предвиђених услова за престанак радног односа, јер тужила није имала навршених 65 година живота.

Одредбом члана 19. став 1. тачка 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању прописано је да осигураник стиче право на старосну пензију кад наврши 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања, или кад наврши 45 година стажа осигурања. Према члану 19а став 1. тачка 2. истог закона, изузетно од члана 19. тачка 1. Закона, осигураник - жена која наврши најмање 15 година стажа осигурања стиче право на старосну пензију кад наврши у 2016. години 61 годину живота.

Тужила није остварила услове за старосну пензију предвиђене чланом 19. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, јер нема остварен један од два кумулативно прописаних услова (године живота), нити алтернативни услов (стаж осигурања). Тужила је у 2016. години стекла услове за старосну пензију у смислу члана 19а став 1. тачка 2. наведеног закона, али остварење тог права је у домену њене воље а тужила није исказала вољу да оствари право на пензију и зато од послодавца тражила да јој престане радни однос.

С тога је оспорено решење о престанку радног односа донето противно закону, а његов поништај има за последицу враћање тужиле на рад и накнаду штете у виду изгубљене зараде, у смислу члана 191. Закона о раду.

О обавези туженог да исплати тужилу дуговану зараду за период од 01.04.2016. године до 30.09.2016. године и да на исту уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, као и да на износе зараде исплаћене у периоду од 01.04.2015. године до 31.03.2016. године уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, одлучено је правилном применом члана 104. став 1. и члана 186. Закона о раду, односно чланова 2, 6. став 1. тачка 1. и 51. став 2. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник Републике Србије“, број 84/04 ... 7/17).

Ревизијом се, по оцени Врховног касационог суда, неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Сходно члану 104. став 1. Закона о раду, запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду. Код неспорне чињенице о висини тужилине зараде (члан 230. став 1. ЗПП), тужени је дужан исплатити зараду у износу који је наведен у поднетој тужби. Општим актом туженог и уговором о раду није предвиђено да се, под одређеним условима, тужљи

може исплаћивати зарада у нижем износу. Тужени током поступка није истицао чињеницу да тужила није долазила на посао у одређеном временском периоду, односно да није радила, због чега нема за тај временски период право на исплату зараде. Тужени није спорио ни чињеницу да није вршио уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање у корист тужиле.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Трошкови одговора на ревизију, по оцени Врховног касационог суда, нису били нужни за вођење ове парнице. Због тога је захтев тужиле за накнаду тих трошкова одбијен и применом члана 154. и члана 165. став 1. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић